

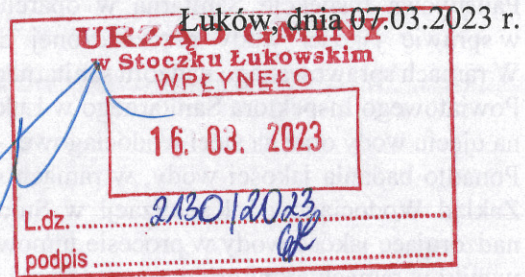

PAŃSTWOWY POWIATOWY
INSPEKTOR SANITARNY
W ŁUKOWIE

21-400 Łuków, ul. Spółdzielcza 4
tel. 25 798-21-96, fax. 25 798-71-78

psse.lukow@sanepid.gov.pl, <https://gov.pl/web/psse-lukow>

ONS.HK.903.5.8.2023.MB

OCENA OBSZAROWA JAKOŚCI WODY w GMINIE STOCZEK ŁUKOWSKI w 2022 r.

Działając na podstawie:

- art. 4 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (tekst jednolity w Dz. U. z 2023 r. poz. 338),
- art. 12 ust. 1 ustawy z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (tekst jednolity w Dz. U. z 2020 r. poz. 2028 ze zm.),
- § 23 rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017 r. poz. 2294),

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Łukowie na podstawie wydanych okresowych ocen jakości wody dokonał oceny obszarowej jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi oraz szacowania ryzyka zdrowotnego konsumentów na terenie strefy zaopatrzenia **Gminy Stoczek Łukowski za rok 2022**, którą przedstawia poniżej.

Podstawowym źródłem zaopatrzenia w wodę przeznaczoną do spożycia w Gminie Stoczek Łukowski są wodociągi zbiorowego zaopatrzenia w wodę.

Woda przeznaczona do zbiorowego zaopatrywania mieszkańców gminy jest uzyskiwana z dwóch ujęć podziemnych: w Starej Prawdzie i w Zgórznicy. Przedmiotowe wodociągi administrowane są przez Zakład Wodociągów i Kanalizacji w Stoczku Łukowskim.

Wykaz producentów wody, strefy zaopatrzenia na terenie Gminy Stoczek Łukowski:

L.p.	Nazwa producenta wody	Nazwa urządzenia wodnego	Obszar/strefa zaopatrzenia	Produkcja wody [m ³ /d]	Liczba ludności zaopatrywanej w wodę
1.	Zakład Wodociągów i Kanalizacji w Stoczku Łukowskim.	Wodociąg zbiorowego zaopatrzenia w Starej Prawdzie	Stara Prawda, Kienkówka, Jamielne, Mizary, Kisielsk, Wola Kisielska, Borki, Januszówka, Jagodne, Nowa Prawda, Kapice, Celej, Kamionka, Guzówka, Wiśniówka, Huta Łukacz, Nowy Jamielnik, Jamielnik – Kolonia, Stary Jamielnik, Szyszki, Aleksandrówka, Chrusty, Stare Kobiałki, Jedlanka, Turzec, Nowe Kobiałki	988,0	5 544
		Wodociąg zbiorowego zaopatrzenia w Zgórznicy	Zgórznica, Toczyska, Zabiele, Błażejki, Ruda, Stara Róża, Wólka Różańska, Rosy, Łosieniec, Róża Podgórna.	256,8	2 136

W 2022 r. stały monitoring jakości wody dostarczanej do konsumentów, prowadzony był przez Państwową Inspekcję Sanitarną w oparciu o rozporządzenie Ministra Zdrowia z 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017 r. poz. 2294). W ramach sprawowanego nadzoru sanitarnego nad jakością wody w 2022 r. przedstawiciele Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Łukowie dokonywali poboru próbek wody z punktów zgodności na ujęciu wody oraz na sieci wodociągowej – u odbiorców, głównie w obiektach użyteczności publicznej. Ponadto badania jakości wody, w ramach wewnętrznej kontroli jakości wody, prowadzone były przez Zakład Wodociągów i Kanalizacji w Stoczku Łukowskim, Stare Kobiałki 107A – przedsiębiorstwo nadzorujące jakość wody w procesie ujmowania, uzdatniania i dystrybucji wody oraz po awariach, a ich wyniki w ramach monitoringu pozyskiwał i oceniał tut. Inspektor Sanitarny.

Badania laboratoryjne próbek wody pobranych z wodociągów zbiorowego zaopatrzenia na terenie Gminy Stoczek Łukowski:

- w ramach kontroli urzędowej, badania przeprowadzone przez: Oddział Laboratoryjny Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Białej Podlaskiej, ul. Kopernika 7, 21-500 Biała Podlaska (Numer akredytacji AB 487), i Wojewódzką Stację Sanitarno-Epidemiologiczną w Lublinie, Dział Laboratoryjny, ul. Pielęgniarek 6, 20-708 Lublin (Numer akredytacji AB 379),
- w ramach kontroli wewnętrznej, badania przeprowadzone przez Laboratorium J.S. Hamilton Poland S.A., ul. Chwaszczyńska 180, 81-571 Gdynia (Numer akredytacji AB 079) i Laboratorium Usługowo-Badawcze „Biochemik” Sp. z o.o. w Łukowie, ul. Przemysłowa 15, 21-400 Łuków (Numer akredytacji AB 400).

Wodociąg zbiorowego zaopatrzenia w Starej Prawdzie pracuje w oparciu o dwie studnie głębinowe pracujące naprzemiennie:

- Studnia nr 1 - głębokość-77,00 m, wydajność-2880 m³/d, rok wiercenia-1981, włączona do eksploatacji-1981 r.,
- Studnia nr 2 - głębokość-80,00 m, wydajność-960 m³/d, rok wiercenia-1977, włączona do eksploatacji na potrzeby przedmiotowego wodociągu -1981 r.

Woda pobierana jest z pokładów czwartorzędowych (Plejstocen). Ze studni woda kierowana jest do zbiornika stalowego magazynującego wodę – wieży ciśnień – o pojemności 300 m³. Zbiornik czyszczony i dezynfekowany w 2021 r. Bez uzdatniania woda kierowana jest do sieci. Stałej dezynfekcji wody nie prowadzi się.

W 2022 r. przedstawiciele PPIS w Łukowie z wodociągu pobrali do badania 5 próbek wody do spożycia.

Zakład Wodociągów i Kanalizacji w Stoczku Łukowskim w ramach prowadzonej kontroli wewnętrznej z w/w wodociągu pobrał do badania 20 próbek wody, w tym:

- 16 próbek wody do spożycia: 8 - zgodnie z harmonogramem pobierania próbek wody zatwierdzonym przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Łukowie na 2022 r., 8 – w związku z przekroczeniami wartości dopuszczalnych w wodzie do spożycia,
- 4 próbki wody surowej w ramach kontrolnego monitoringu substancji promieniotwórczych

Zakwestionowano 2 próbki wody do spożycia:

Lp.	Punkt pobrania próbek wody	Data pobrania	Przekroczony parametr	Dopuszczalne wartości
1.	Jedlanka, ul. Warszawska 13 Zespół Oświatowy w Jedlance kotłownia-kran	28.03.2022 r.	Mętność [NTU] 4,3 ± 0,6	1 [NTU]
			Żelazo (µg/l) 715 ± 164	200 (µg/l)

2.	Stare Kobialki 18 Zespół Oświatowy w Starych Kobialkach kotłownia-kran	10.10.2022 r.	Zapach nieakceptowalny (przypominający zapach specyficzny)	zapach akceptowalny
----	--	---------------	---	------------------------

Ze względu na okresowe problemy z jakością wody w wodociągu zbiorowego zaopatrzenia w Starej Prawdzie administrator prowadził działania naprawcze, które obejmowały płukanie sieci wodociągowej. Wyniki badań kontrolnych przeprowadzonych przez administratora wodociągu nie wykazały powyższych przekroczeń.

Wodociąg zbiorowego zaopatrzenia w Zgórzniczy pracuje w oparciu o jedną studnię głębinową:

- Studnia nr 1 - głębokość-82,00 m, wydajność-624 m³/d, rok wiercenia-1974, włączona do eksploatacji na potrzeby przedmiotowego wodociągu-1996 r., wyłączona z eksploatacji.
- Studnia nr 2 - głębokość-83,00 m, wydajność-1032 m³/d, rok wiercenia-1995, włączona do eksploatacji-1996 r.

Woda pobierana jest z pokładów czwartorzędowych (Plejstocen).

Ze studni woda pompowana jest do układu uzdatniania: tj. napowietrzania i kierowana do odżelaziaczy ze złożami piaskowo – żwirowymi aktywnymi również na mangan. Uzdatniona woda kierowana jest do dwóch żelbetonowych zbiorników wyrównawczych (100, 120 m³). Zbiorniki czyszczone i dezynfekowane w 2021 r. Ze zbiorników woda tłoczona jest za pomocą pomp do wodociągowej magistrali przesyłowej. Na wodociągu zapewniony sterylizator UV.

W 2022 r. przedstawiciele PPIS w Łukowie z wodociągu pobrali do badania 5 próbek wody do spożycia.

Zakład Wodociągów i Kanalizacji w Stoczku Łukowskim w ramach prowadzonej kontroli wewnętrznej z w/w wodociągu pobrał do badania 15 próbek wody, w tym:

- 12 próbek wody do spożycia: 5 - zgodnie z harmonogramem pobierania próbek wody zatwierdzonym przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Łukowie na 2022 r., 7 – w związku z przekroczeniami wartości dopuszczalnych w wodzie do spożycia,
- 1 próbkę wody surowej ze studni nr 2,
- 2 próbki wody surowej w ramach kontrolnego monitoringu substancji promieniotwórczych.

Zakwestionowano 2 próbki wody do spożycia:

Lp.	Punkt pobrania próbek wody	Data pobrania	Przekroczony parametr	Dopuszczalne wartości
1.	Zgórznicza Stacja Uzdatniania Woda woda podawana do sieci	28.03.2022 r.	Ogólna liczba mikroorganizmów w 22°C - 560 jtk/1 ml	Bez nieprawidłowych zmian*
			Zapach nieakceptowalny (przypominający zapach chemiczny)	Zapach akceptowalny
2.	Toczyska 101 Szkoła Filialna w Toczyskach Kuchnia- kran	28.03.2022 r.	Ogólna liczba mikroorganizmów w 22°C - 600 jtk/1 ml	Bez nieprawidłowych zmian*

* Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017, poz. 2294) zaleca się, aby ogólna liczba mikroorganizmów nie przekraczała:

- 100 jtk/1ml w wodzie wprowadzanej do sieci
- 200 jtk/1ml w kranie konsumenta

Ze względu na okresowe problemy z jakością wody w wodociągu zbiorowego zaopatrzenia w Zgórnicy administrator prowadził działania naprawcze, które obejmowały dezynfekcję wody i płukanie sieci wodociągowej.

Kolejne pobrane próbki wody przez administratora wodociągu w ramach kontroli wewnętrznej nie wykazały przekroczeń powyższych parametrów, co może świadczyć, że zdarzenie miało charakter incydentalny.

Ogólna liczba mikroorganizmów w 22°C – jest to bardzo ważny parametr, którego monitorowanie nie wynika bezpośrednio z zagrożeń zdrowotnych, lecz służy ocenie prawidłowości funkcjonowania całego systemu zaopatrzenia w wodę. Jest wskaźnikiem skuteczności procesów uzdatniania i dezynfekcji, służy do oceny czystości i szczelności systemów dystrybucji wody oraz obecności w instalacjach biofilmu. Spektrum drobnoustrojów wykrywanych obejmuje bakterie wrażliwe na procesy dezynfekcji, bakterie odporne na proces dezynfekcji oraz bakterie namnażające się gwałtownie w uzdatnionej wodzie przy braku pozostałego aktywnego czynnika dezynfekcyjnego. Mogą one namnażać się w wodzie oraz na powierzchni materiałów mających kontakt z wodą, tworząc biofilm. Czynniki determinującymi ich wzrost lub „wtórne namnażanie” są: temperatura wody, dostępność składników odżywczych, brak pozostałości aktywnego czynnika dezynfekcyjnego oraz stagnacja wody.

Według wytycznych WHO dotyczących jakości wody do picia przyczynami powstawania **zmian smaku i zapachu wody** mogą być zanieczyszczenia chemiczne nieorganiczne i organiczne naturalnego pochodzenia, organizmy lub procesy biologiczne, zanieczyszczenia syntetycznymi substancjami chemicznymi, produktami korozji lub powstającymi w wyniku problemów w uzdatnianiu wody. Nieakceptowalny smak czy zapach może również powstawać podczas magazynowania i dystrybucji wody, jako rezultat aktywności mikrobiologicznej. Stwierdzone przekroczenia w zakresie parametrów organoleptycznych z punktu widzenia zagrożenia dla zdrowia konsumentów wody były również nieistotne. W powyższych przypadkach miały one charakter incydentalny i krótkotrwały. Wartości przekroczeń nie odbiegały w sposób istotny od najwyższych dopuszczalnych wartości.

Mętność nie stanowi zagrożenia dla zdrowia ale jej podwyższona wartość może negatywnie wpływać na jej akceptowalność przez konsumentów. Mętność wody w systemie dystrybucji może wystąpić w wyniku naruszenia osadów i biofilmu, ale może również pochodzić z zanieczyszczonej wody, która przedostała się do systemu z zewnątrz. Zawiesiny powodujące mętność wody mogą ograniczać skuteczność dezynfekcji, zapewniając ochronę mikroorganizmów.

Żelazo występuje w wodach powierzchniowych i głębinowych w sposób naturalny w ilościach zależnych od budowy i składu mineralnego podłoża. Poza tym źródłem żelaza mogą być ścieki przemysłowe, korozja rur. W wodach podziemnych żelazo występuje w postaci związków żelazawych, dobrze rozpuszczalnych w wodzie. Przy obecności w wodzie tlenu lub substancji utleniających żelazo dwuwartościowe ulega łatwo utlenieniu do trójwartościowego lub tlenków żelaza, powodując zmętnienie lub zbrunatnienie wody. Oprócz zwiększenia barwy i mętności nadają one wodzie przykry smak i zapach. Zgodnie ze stanowiskiem Światowej Organizacji Zdrowia brak jest podstaw do określenia wartości stężenia żelaza w wodzie przeznaczonej do spożycia, której przekroczenie stwarzałoby zagrożenia dla zdrowia ludzi.

Pomimo wykrytych przekroczeń, scharakteryzowanych w przedmiotowej ocenie, woda z powyższych wodociągów nie stanowi zagrożenia dla zdrowia konsumentów. Przeprowadzone badania nie wykazały przekroczeń związków szkodliwych, takich jak: azotany, azotyny, cyjanki, metale ciężkie, pestycydy, benzen, trichloroeten, tetrachloroeten, wielopierścieniowe węglowodory aromatyczne.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Łukowie prowadził postępowanie administracyjne w sprawie pobrania opłaty za kwestionowane wyniki badań wody pod względem fizykochemicznym i mikrobiologicznym pobranej z wodociągów zbiorowego zaopatrzenia w wodę w Starej Prawdzie i Zgórnicy. Za kwestionowane wyniki badań wody zostały wydane decyzje płaćnicze.

W 2022 r. nie zgłaszano reakcji niepożądanych związanych ze spożyciem wody na terenie Gminy Stoczek Łukowski.

W celu określenia czy spożywana woda jest czysta i bezpieczna dla zdrowia ludzkiego Inspekcja Sanitarna systematycznie, w oparciu o sprawozdania z badań jakości wody do spożycia, dokonuje jej oceny w ramach bieżącego nadzoru sanitarnego.

W 2022 r. wydano łącznie 11 bieżących ocen jakości wody, w tym:

- 9 bieżących ocen jakości wody do spożycia z powyższych wodociągów stwierdzających jej przydatność do spożycia (WZZ Stara Prawda – 4 oceny, WZZ Zgórnica – 5 ocen).
- 2 bieżące oceny jakości wody surowej dot. substancji promieniotwórczych.

Na podstawie przeprowadzanych badań wody wydawane są bieżące oceny o jakości wody a raz w roku wydawana jest roczna ocena, która jest dostępna na stronie internetowej www.gov.pl/web/psse-lukow. Można ją również uzyskać w siedzibie PSSE Łuków przy ul. Spółdzielczej 4 lub w Urzędzie Gminy Stoczek Łukowski.

Ponadto producenci wody wykonali badania wody surowej w ramach kontrolnego monitoringu substancji promieniotwórczych (tryt, rad²²⁶, rad²²⁸). Po przeanalizowaniu wyników badań Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Łukowie stwierdził przydatność wody do spożycia przez ludzi w zakresie substancji promieniotwórczych z w/w wodociągów.

Na koniec 2022 r. **jakość wody** dostarczanej przez wodociągi zbiorowego zaopatrzenia w Starej Prawdzie i Zgórnicy **odpowiadała** wymaganiom określonym w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017 r. poz. 2294) i została oceniona jako **przydatna do spożycia przez ludzi**.

W trakcie rutynowych kontroli przedstawiciele PPIS w Łukowie zwracają uwagę na prawidłowe utrzymanie stanu sanitarno – technicznego ujęć wody, właściwe zabezpieczenie ujęć, kwalifikacje i stan zdrowia pracowników zajmujących się konserwacją i eksploatacją urządzeń i instalacji służących do przesyłania wody.

Po analizie oceny jakości wody oraz elementów ryzyka zdrowotnego dla konsumentów związanego ze spożyciem wody oraz wytycznych Światowej Organizacji Zdrowia (WHO), Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Łukowie nie stwierdza istotnych zagrożeń dla zdrowia populacji gminy, która korzysta z sieci wodociągowych, w związku ze spożyciem wody dostarczanej przez przedsiębiorstwa wodociągowo-kanalizacyjne pod względem zanieczyszczeń fizyko – chemicznych i mikrobiologicznych.

Przedsiębiorstwa wodociągowe realizują obowiązki w zakresie prowadzenia regularnej kontroli wewnętrznej wodociągów nałożone ustawą z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (tekst jednolity w Dz. U. z 2020 r., poz. 2028 ze zm.) oraz rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017 r., poz. 2294). Kontrola wewnętrzna jakości wody dostarczanej konsumentom z wodociągów zbiorowego zaopatrzenia w wodę w Starej Prawdzie i Zgórznicy prowadzona była przez producentów wody zgodnie z harmonogramami pobierania próbek wody na 2022 r., zatwierdzonymi przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Łukowie.

Oceny jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi PPIS w Łukowie dokonuje na podstawie przeprowadzonych badań jakości wody w ramach sprawowanego nadzoru sanitarnego oraz otrzymanych wyników badań wody wykonanych przez przedsiębiorstwa wodociągowe w ramach kontroli wewnętrznej. Badania próbek wody przeprowadzono metodami zgodnymi z charakterystyką metod badawczych, określoną w załączniku nr 6 do w/w rozporządzenia.

Jak wynika z treści art. 5 ust. 1 ustawy z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków przedsiębiorstwa wodociągowo – kanalizacyjne ma obowiązek zapewnić należytą jakość dostarczanej wody oraz zgodnie z § 3 ust. 3 rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi podejmuje wszelkie działania, aby woda spełniała wymagania określone dla parametrów wskaźnikowych określonych w części C załącznika nr 1 do rozporządzenia.

Ponadto wskazać należy, iż na podstawie zapisu w § 26 ust. 1 i ust. 2 oraz § 27 ust. 1 i ust. 2 Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017 r. poz. 2294) konsumenci uzyskują informację o jakości wody zgodnie z przepisami o dostępie do informacji publicznej, która powinna zawierać m. in. dane o przekroczeniach dopuszczalnych wartości parametrów jakości wody oraz związanych z nimi zagrożeniach zdrowotnych.

**PAŃSTWOWY POWIATOWY
INSPEKTOR SANITARNY**
w Łukowie
Elm
Elżbieta Poddebnjak

Otrzymują:

1. Wójt Gminy Stoczek Łukowski, Pl. T. Kościuszki 1, 21-450 Stoczek Łukowski,
2. Starosta Powiatu Łukowskiego, ul. Piłsudskiego 17, 21-400 Łuków,
3. A/a.

Do wiadomości:

1. Zakład Wodociągów i Kanalizacji w Stoczku Łukowskim, Stare Kobialki 107A., 21-450 Stoczek Łukowski.

Sporządził: Mariola Bartoszevska, Sekcja HK, tel. kontaktowy 25 798 21 96 wew. 13